

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

WICEPREZES

KBN.410.1.7.2026

Pan Waldemar Żurek
Prokurator Generalny

Pan Dariusz Korneluk
I Zastępca Prokuratora Generalnego
Prokurator Krajowy

Prokuratura Krajowa
ul. Postępu 3, 02-676 Warszawa

Wystąpienie pokontrolne

**Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 88 – Powszechne
jednostki organizacyjne prokuratury**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Prokuratura Krajowa, ul. Postępu 3, 02-676 Warszawa

Kierownik jednostki kontrolowanej

Waldemar Żurek, Prokurator Generalny od 24 lipca 2025 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję Prokuratora Generalnego poprzednio pełnił: Adam Bodnar od 13 grudnia 2023 r. do 24 lipca 2025 r.

Dariusz Korneluk, I Zastępca Prokuratora Generalnego, Prokurator Krajowy, od 14 marca 2024 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022 – 2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Departament Bezpieczeństwa Narodowego

Kontroler

Magdalena Bylińska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBN/23/2026 z dnia 16 stycznia 2026 r.

(akta kontroli tom I str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2025 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury oraz ocena wykonania planu finansowego dysponenta III stopnia funkcjonującego w ramach tej części budżetu państwa.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², w tym nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

W części 88 kontrolą NIK objęto też Prokuratury Regionalne w Białymstoku i Warszawie oraz Prokuratury Okręgowe w Łomży i Warszawa-Praga. Wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2025 r. tych prokuratur zostały przedstawione w odrębnych wystąpieniach pokontrolnych, skierowanych do prokuratorów regionalnych oraz okręgowych i zostaną wykorzystane w zbiorczej informacji o wynikach kontroli wykonania w 2025 r. budżetu państwa w części 88.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Dysponent części 88 podejmował skuteczne działania celem zapewnienia prawidłowego wykonania budżetu państwa w 2025 r. oraz sprawował nadzór i kontrolę nad gospodarką finansową podległych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Szczegółowe badanie wydatków Prokuratury Krajowej w wysokości 100 497,3 tys. zł, tj. 27,4% wydatków budżetu państwa, poniesionych przez Prokuraturę Krajową w 2025 r. wykazało, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych oraz w przepisach wykonawczych. W toku działań kontrolnych nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania sporządzone za 2025 r. przez dysponenta części 88 oraz sprawozdania jednostkowe Prokuratury krajowej w zakresie terminowości i prawidłowości ich sporządzenia pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

1. Plan wydatków budżetu państwa w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury w ustawie budżetowej na 2025 r. został ustalony w wysokości 5 459 404 tys. zł, a na koniec roku, w wyniku otrzymania środków z rezerw celowych zwiększył się do 5 513 058,2 tys. zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 5 478 442,2 tys. zł (tj. 99,4%) kwoty planowanej po zmianach i były one wyższe od wydatków poniesionych w 2024 r. o 816 275,7 tys. zł (tj. o 17,5%).

(akta kontroli tom II str. 9, 229-252, 434-438)

Istotne zwiększenie wydatków w 2025 r. względem roku poprzedniego dotyczyło wydatków majątkowych w części 88, na które główny wpływ miały zgłoszone potrzeby jednostek prokuratury oraz decyzja Ministra Finansów o zapewnieniu finansowania zadania inwestycyjnego dot. budowy siedziby prokuratur różnego szczebla w Katowicach (wzrost o 56 060,9 tys. zł, tj. o 24,9%).

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę cząstkową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wzrosły o 119 909 tys. zł i były wyższe o 19,2% niż w roku poprzednim, podobnie jak grupa wydatków bieżących, która wzrosła o 640 305,8 tys. zł, tj. o 16,8%.

(akta kontroli tom II str. 229-252, 301-321)

Wydatki Prokuratury Krajowej (dysponenta III stopnia) zostały pierwotnie zaplanowane w wysokości 598 368 tys. zł, a w wyniku dokonanych zmian zmniejszone do 376 286,1 tys. zł. Wykonanie wydatków w Prokuraturze Krajowej w 2025 roku wyniosło 367 103,7 tys. zł, co stanowiło 97,6% planu po zmianach. W odniesieniu do 2024 roku wydatki Prokuratury Krajowej wzrosły o 53 865,2 tys. zł (tj. o 17,2%), w tym:

- w grupie świadczeń na rzecz osób fizycznych wzrosły o 10 848,1 tys. zł (tj. o 21,7%) i wyniosły w 2025 r. 60 879,3 tys. zł (99,8% planu po zmianach),
- w grupie wydatków bieżących wzrosły o 21 386,6 tys. zł (tj. o 10%) i wyniosły w 2025 r. 236 396,7 tys. zł (96,3% planu po zmianach),
- w grupie wydatków majątkowych wzrosły o 21 630,5 tys. zł (tj. o 44,9%) i wyniosły w 2025 r. 69 827,8 tys. zł (100% planu po zmianach).

(akta kontroli tom II str. 142-215, 279-287, 438)

Na wzrost wydatków majątkowych wpływ miała realizacja zadań dot. zakupu sprzętu informatycznego i oprogramowania, a także modernizacja sprzętu komputerowego oraz oprogramowania w jednostkach organizacyjnych prokuratury, a wzrost świadczeń na rzecz osób fizycznych wynikał głównie z waloryzacji uposażeń prokuratorów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych (wzrost wskaźnika o 14,7%) oraz wzrostu liczby świadczeniobiorców, a także realizacji wyroków sądów dotyczących wyrównania uposażeń prokuratorów w stanie spoczynku za lata 2021 - 2022.

(akta kontroli tom II str. 279-287, 438)

Wydatki majątkowe według planu rzeczowo-finansowego Prokuratury Krajowej (dysponenta III stopnia) w 2025 r. dotyczyły 35 zakupów inwestycyjnych, które zrealizowano w pełnym zakresie na kwotę 69 827,8 tys. zł. Wydatki te dotyczyły w szczególności zakupu przestrzeni dyskowej do macierzy obiektowych, rozbudowy infrastruktury sieciowej, licencji na potrzeby systemów teleinformatycznych, zestawów komputerowych, serwisu gwarancyjnego urządzeń i licencji czy zakupu dwóch samochodów osobowych.

(akta kontroli tom II str. 253-273)

Przeciętne zatrudnienie w 2025 r. w części 88 wyniosło 14 935 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych). W porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2024 r. było wyższe o 136 osób (33 osoby w dziale 752 Obrona narodowa oraz 103 osoby w dziale 755). Na wzrost zatrudnienia wpływ miała bieżąca fluktuacja kadry orzeczniczej, w tym przede wszystkim decyzje Prokuratora Generalnego o powołaniu kandydatów na stanowiska prokuratorskie oraz o mianowaniu na stanowiska asesorów prokuratorskich.

Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2025 r. wydatki na wynagrodzenia w części 88 wyniosły 3 193 546 tys. zł i w porównaniu do wydatków na wynagrodzenia zrealizowanych w 2024 r. wzrosły o 464 936 tys. zł, (tj. o 16%). Nie została przekroczona kwota wydatków na wynagrodzenia określona w planie finansowym (po zmianach). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w 2025 r. w części 88 wyniosło 17 819 zł i było wyższe o 2 474 zł (tj. o 19,6%) względem roku poprzedniego. Wzrost był spowodowany zwiększeniem wynagrodzeń grupy orzeczniczej oraz wypłatą wyrównania wynagrodzeń prokuratorom i asesorom, a także wzrostem wynagrodzeń grupy pracowniczej

wynikającym z waloryzacji oraz zrealizowanych podwyżek z uzyskanych dodatkowych środków finansowych na ten cel w ustawie budżetowej.

(akta kontroli tom II str. 7, 303-321, 335-338, 351)

Przeciętne zatrudnienie w Prokuraturze Krajowej w 2025 r. wyniosło 378 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) i w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2024 r. było niższe o 24 osoby.

Wydatki na wynagrodzenia w Prokuraturze Krajowej (dysponent III stopnia) wyniosły 120 050 tys. zł i wzrosły w porównaniu do 2024 r. o 17 142,5 tys. zł (tj. o 17%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w 2025 r. wyniosło 26 473 zł i było wyższe o 5 121 zł (tj. o 24%) niż w roku poprzednim.

Wzrost wydatków na wynagrodzenia w Prokuraturze Krajowej spowodowany był przede wszystkim waloryzacją wynagrodzeń prokuratorów, gdzie wzrost wskaźnika wyniósł 14,74% w stosunku do roku 2024, oraz waloryzacją wynagrodzeń asystentów, urzędników i innych pracowników o 5% w stosunku do roku 2024, a także wzrostem składek na pochodne od wynagrodzeń oraz zwiększonym odpisem na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

(akta kontroli tom II str. 75, 279-286, 335-338, 388)

2. W części 88 budżetu państwa w 2025 r. Minister Finansów przyznał rezerwy celowe ujęte w ustawie budżetowej w trzech pozycjach rezerw celowych (poz. 44⁵, poz. 59⁶ oraz poz. 62⁷) na łączną kwotę 53 654,2 tys. zł⁸, z czego:

- 53 300 tys. zł na realizację zadania pn. „Budowa siedziby Prokuratur różnego szczebla w Katowicach” (poz. 44),
- 156 tys. zł na realizację zadania pn. „Zakup jednego samochodu osobowego o napędzie spalinowo - elektrycznym na potrzeby Prokuratury Okręgowej w Gorzowie Wielkopolskim”, przez Prokuraturę Okręgową w Gorzowie Wielkopolskim (poz. 59),
- 100 tys. zł na realizację zadania pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie PO Olsztyn przy ul. Dąbrowszczaków 12 i PR Olsztyn-Północ przy ul. Emilii Plater 12”, przez Prokuraturę Okręgową w Olsztynie (poz. 59),
- 98,2 tys. zł na sfinansowanie systemu motywacyjno-lojalnościowego dla członków korpusu prezydencji, pracowników oraz innych osób zaangażowanych w 2025 roku w sprawowanie polskiego przewodnictwa w Radzie UE (poz. 62).

Środki pochodzące z rezerw celowych zostały wykorzystane w 100%⁹.

(akta kontroli tom II str. 9, 229-252, 434-438)

W 2025 r. Prokuraturze Krajowej (dysponentowi III stopnia) decyzją Ministra Finansów¹⁰ przyznano środki z rezerwy celowej w kwocie 22,9 tys. zł na sfinansowanie dodatków w ramach systemu motywacyjno-lojalnościowego dla członków korpusu prezydencji, pracowników oraz

⁵ Rezerwa na dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych.

⁶ Rezerwa na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

⁷ Rezerwa na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w pierwszej połowie 2025.

⁸ Zwiększenie o kwotę 53 654 tys. zł (tj. o 0,98%), w tym: dział 750 - Administracja publiczna, rozdział 75076 - Prezydencja Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku – 98 tys. zł oraz dział 755 - Wymiar sprawiedliwości, rozdział 75505 - Jednostki powszechne prokuratury – 53 556 tys. zł.

⁹ Uwzględniając niewykorzystanie środków z dwóch rezerw celowych: MF/WM8.4143.3.484.2025.MF.2923.K01 na kwotę 72,74 zł (decyzja zmniejszająca rezerwę celową) oraz MF/WM8.4143.3.546.2025.MF.5868 na kwotę 46,18 zł (brak wniosku o blokadę z jednostki podległej, która realizowała wydatki).

¹⁰ Decyzja z dnia 4 lipca 2025 r. nr MF/WM8.4143.3.484.2025.MF.2923.

innych osób zaangażowanych w przygotowanie i sprawowanie polskiego przewodnictwa w Radzie UE. Środki wykorzystano w 100%.

(akta kontroli tom II str. 72-74, 286, 438)

W wyniku szczegółowego badania pięciu decyzji¹¹ dotyczących planu wydatków z rezerw celowych poz. 44, poz. 59 oraz poz. 62 zwiększających plan wydatków o kwotę 41 839,4 tys. zł (77,9% wszystkich przyznanych środków rezerw celowych budżetu państwa w części 88), ustalono, że kierowane wnioski były celowe i dotyczyły zadań remontowych i inwestycyjnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Po otrzymaniu decyzji o zmianach w budżecie państwa Prokurator Generalny wprowadzał zmiany w planie finansowym dysponenta.

Wnioskowane środki z rezerw celowych objętych badaniem zostały wykorzystane z przeznaczeniem na budowę siedziby (Prokuratura Okręgowa w Katowicach), zakup samochodu osobowego (Prokuratura Okręgowa w Gorzowie Wielkopolskim), budowę instalacji fotowoltaicznej (Prokuratura Okręgowa w Olsztynie) oraz sfinansowanie systemu motywacyjno-lojalnościowego (Prokurator Generalny, Prokurator Regionalny w Poznaniu oraz Prokurator Regionalny w Krakowie).

(akta kontroli tom II str. 226-227, 434-436)

3. Dysponent części 88 podjął cztery decyzje o zablokowaniu planowanych wydatków w ramach budżetu państwa na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2 oraz art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych w łącznej wysokości 34 561,1 tys. zł¹².

(akta kontroli tom II str. 10)

W wyniku szczegółowego badania trzech decyzji¹³ blokujących planowane wydatki w części 88 na kwotę 11 624,6 tys. zł, tj. 33,6%, stwierdzono, że blokady wynikały z nadmiaru posiadanych środków finansowych w planie na 2025 r. przeznaczonych na wydatki w dziale: 752 Obrona narodowa, 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz 755 Wymiar sprawiedliwości.

(akta kontroli tom II str. 229-252, 328-333, 434-436)

4. Zobowiązania w części 88 na koniec 2025 r. wyniosły 278 890 tys. zł, nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Dotyczyły one głównie naliczonego za rok 2025 dodatkowego wynagrodzenia rocznego (271 191 tys. zł, tj. 76,96% zobowiązań ogółem) oraz pochodnych od naliczonego za rok 2025 dodatkowego wynagrodzenia rocznego (12 814 tys. zł), a także kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego (23 254,1 tys. zł) oraz zakupu usług pozostałych tj. ochrona obiektów prokuratury, obsługa prawna (9962,1 tys. zł).

(akta kontroli tom II str. 301-321, 341-394)

Na koniec 2025 roku w Prokuraturze Krajowej wystąpiły zobowiązania w wysokości 12 704,3 tys. zł, w całości niewymagalne. Dotyczyły one w szczególności: dodatkowego wynagrodzenia rocznego (7670,8 tys. zł), dodatkowego uposażenia rocznego dla żołnierzy

¹¹ MF/FG6.4143.3.466.2025.MF.6465 na kwotę 23 736 tys. zł, MF/FG6.4143.3.542.2025.MF.6791 na kwotę 18 029,4 tys. zł, MF/FG2.4143.3.316.2025.MF.4921 na kwotę 100 tys. zł, MF/FG2.4143.3.259.2025.MF.3780 na kwotę 156 tys. zł, MF/WM8.4143.3.484.2025.MF.2923 na kwotę 74 tys. zł.

¹² W tym: – 32 206 tys. zł w ramach działu 752 (28 105 tys. zł na wynagrodzenia, 3661 tys. zł na pozostałe wydatki bieżące, 336 tys. zł na pochodne od wynagrodzeń, 103 tys. zł na 14 świadczenia na rzecz osób fizycznych, 1 tys. zł na wydatki majątkowe), – 1857 tys. zł w ramach działu 753 (1674 tys. zł na świadczenia społeczne, 183 tys. zł na pozostałe wydatki bieżące), – 498 tys. zł w ramach działu 755 (446 tys. zł na pozostałe wydatki bieżące, 43 tys. zł na pochodne od wynagrodzeń, 9 tys. zł na wydatki majątkowe).

¹³ 88.4143.12.2.2025.BD z 17 grudnia 2025 r. na kwotę 9837 tys. zł, 88.4143.12.3.2025.BD z 23 grudnia 2025 r. na kwotę 1279,9 tys. zł, 88.4143.12.4.2025.BD z 30 grudnia 2025 r. na kwotę 507,7 tys. zł.

(237,6 tys. zł), a także zobowiązań za usługi świadczone w zakończonym roku budżetowym m.in. za dostęp do systemów wsparcia prawnego czy usługi wsparcia pogwarancyjnego (2811,5 tys. zł).
(akta kontroli II str. 282-287, 341-394)

5. Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w wysokości 98 057,1 tys. zł, tj. 26,7% wydatków budżetu państwa poniesionych przez Prokuraturę Krajową w 2025 r. Doboru próby dokonano w sposób losowy metodą monetarną (MUS)¹⁴. Zbadana dokumentacja dotyczyła wydatków bieżących w wysokości 40 998,3 tys. zł oraz wydatków majątkowych w wysokości 57 058,8 tys. zł. W wyniku badania ustalono, że wydatki były celowe, zgodne z zawartymi umowami, dokonywane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki, a ich realizacja była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Z uwzględnieniem środków wydatkowanych na: wypłatę ekwiwalentu za zaległy urlop (476,6 tys. zł), wypłatę kar i odszkodowań (1329,6 tys. zł) oraz realizację szkoleń (634 tys. zł), zbadano wydatki w łącznej kwocie 100 497,3 tys. zł, tj. 27,4%.

(akta kontroli tom II str. 274-278)

6. W Prokuraturze Krajowej nie wprowadzono dokumentów regulujących wewnętrzną politykę szkoleniową, a planowanie szkoleń odbywało się na podstawie zgłoszeń komórek organizacyjnych przekazywanych w celu umieszczenia ich w planie zakupów i zamówień na dany rok.

Dyrektor Biura Administracyjno-Finansowego wyjaśniła, że za zadania związane z m.in. szkoleniem i doskonaleniem zawodowym prokuratorów i asesorów prokuratury, a także asystentów prokuratorów oraz urzędników prokuratury odpowiedzialna jest Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, do której należy także: opracowywanie programów, organizowanie szkoleń i innych cyklicznych form doskonalenia zawodowego, koordynowanie działalności szkoleniowej prokuratury, przygotowywanie oraz organizowanie konferencji, sympozjów i seminariów, współpraca międzynarodowa.

(akta kontroli tom II str. 80-82, 95-105)

W 2025 roku Prokuratura Krajowa (dysponent III stopnia) na szkolenia (w tym związane z nimi noclegi i delegacje) wydatkowała 2035,1 tys. zł. Pracownicy wzięli udział w 51 wydarzeniach w następujących grupach tematycznych m.in.: finanse, informatyka, języki obce, prawo, umiejętności osobiste oraz zasoby ludzkie. Badaniem objęto pięć zorganizowanych szkoleń¹⁵, na które wydatkowano łącznie 634 tys. zł (31% wydatków ogółem na szkolenia), wszystkie zbadane wydarzenia służyły podnoszeniu kwalifikacji pracowników Prokuratury oraz przyczyniały się do realizacji celów jednostki.

(akta kontroli tom II str. 95-105)

7. W 2025 roku Prokuratura Krajowa na wypłatę kar bądź odszkodowań wydatkowała łącznie 1329,6 tys. zł i dotyczyły one zadośćuczynienia, odszkodowania bądź grzywny. Wydatki na odszkodowania nie były planowane na początku roku, a podstawą wprowadzenia ich do planu były zawarte ugody, otrzymane wyroki sądowe bądź umowa. Analiza wszystkich wypłaconych odszkodowań wykazała, że dokonano ich zgodnie ze zobowiązaniem, we wskazanej wysokości oraz w terminie.

(akta kontroli tom II str. 80-82, 106-117)

8. Dysponent III stopnia w 2025 roku wypłacił łącznie 476,6 tys. zł z tytułu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla siedmiu prokuratorów oraz trzech pracowników.

¹⁴ Monetary Unit Sampling.

¹⁵ Warsztaty dot. kierunków rozwoju usług informatycznych, Szkolenie dot. zadań obronnych dla Biura Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szkolenie „Przeciwdziałanie szarej strefie w branży e-commerce”, Szkolenie z wystąpień publicznych dla Rzecznika Prasowego Prokuratury Krajowej oraz Kurs języków obcych.

Wymiar wypłaconego urlopu naliczono w sposób prawidłowy, żadnego z pracowników nie zwolniono ze świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia, a także nie zawarto z nim nowej umowy. Na wysokość wypłacanych ekwiwalentów wpływ miało przebywanie pracowników na zwolnieniu lekarskim w ostatnim okresie zatrudnienia, co powodowało niewykorzystanie urlopu wypoczynkowego, który następnie musiał zostać zrekompensowany ekwiwalentem pieniężnym.

(akta kontroli tom II str. 118-123)

W przypadku jednego z badanych ekwiwalentów o najwyższej wypłaconej kwocie w wysokości 336 tys. zł, stwierdzono, że Prokurator Generalny w decyzji wydanej w styczniu 2025 r. wskazał datę przejścia w stan spoczynku o prawie siedem miesięcy późniejszą niż ta określona we wniosku i jednocześnie zobligował wnioskującego prokuratora do wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego. Jednak prokurator nie tylko nie wykorzystała zaległego urlopu, ale w okresie wspomnianych siedem miesięcy został jej naliczony proporcjonalnie urlop wypoczynkowy za 2025 r. w wymiarze 23 dni. Wskutek powyższego wypłacony ekwiwalent był o 44 158,16 zł brutto wyższy, niż ekwiwalent, który zostałby wypłacony, gdyby Prokurator Generalny wskazał datę przejścia w stan spoczynku zgodną z tą wskazaną we wniosku.

Prokurator Krajowy wyjaśnił, że w wyniku badań kontrolnych, na które została skierowana prokurator, stwierdzono istnienie przeciwwskazań zdrowotnych, wobec czego prokurator nie została dopuszczona do pracy. Jako że z tego powodu nie mogła wykorzystywać zaległego urlopu wypoczynkowego, udzielony jej urlop został anulowany.

NIK wskazuje, że skoro prokurator spełniła warunki do przejścia w stan spoczynku (osiągnięcie wieku i złożenie wniosku), Prokurator Generalny powinien umożliwić prokurator przejście w stan spoczynku w terminie przez nią wskazanym, a tym bardziej nie powinien zobowiązywać prokurator do wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego po dacie późniejszej niż ta określona we wniosku jako data przejścia w stan spoczynku. Jakkolwiek zrozumiałym jest dążenie Prokuratora Generalnego do optymalizacji wysokości należnego ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, faktem jest, że działania w celu zapobieżenia kumulacji liczby dni należnego urlopu należało podejmować na bieżąco. NIK zwraca uwagę na problem polegający na braku bieżącego wykorzystywania urlopów wypoczynkowych, który był pośrednią przyczyną opisanej sytuacji. Wskazać należy, że prawo do wypoczynku jest jednym z podstawowych praw pracowniczych, a pracownik nie może skutecznie zrzec się prawa do urlopu, ani przenieść go na inną osobę. Przepisy ustanawiają przy tym zasadę naturalnego wykonania zobowiązań urlopowych, co oznacza konieczność udzielenia pracownikowi urlopu w naturze, w celu regeneracji jego sił i odpoczynku po okresie nieprzerwanej pracy. Mając na uwadze jednostkowy i incydentalny charakter opisywanej sytuacji, a także działania podejmowane w Prokuraturze Krajowej w celu monitorowania zaległości urlopowych pracowników¹⁶, Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od formułowania nieprawidłowości. Jednocześnie NIK wskazuje, że należy kontynuować działania zmierzające do umożliwienia prokuratorom bieżącego wykorzystywania urlopów wypoczynkowych, co w przyszłości pozwoli uniknąć kumulacji zaległych dni urlopowych i będzie

¹⁶ Dyrektor Biura Kadr Prokuratury Krajowej przekazywał kierownikom podległych jednostek organizacyjnych prokuratur pisma przypominające o konieczności zaplanowania i udzielenia urlopów wypoczynkowych, a także zawierające żądanie sporządzenia i nadesłania do Prokuratury Krajowej imiennego zestawienia prokuratorów, którzy w określonym przedziale czasowym osiągną wiek uprawniający do przejścia w stan spoczynku wraz z informacją o liczbie dni zaległego i bieżącego urlopu wypoczynkowego.

stanowiąc optymalne rozwiązanie zarówno po stronie pracodawcy, jak i podległych mu pracowników.

(akta kontroli tom II str. 118-141, 322-327, 339-340)

Prokuratura Krajowa zrealizowała cztery z 10 zleconych wypłat ekwiwalentów z opóźnieniem wynoszącym od siedmiu do 30 dni.

Zastępca Dyrektora Biura Administracyjno-Finansowego wyjaśniła, że płatności realizowane były w ramach posiadanych środków w terminie transz zaplanowanych w harmonogramie w systemie TREZOR. Dalej wyjaśniła, że w 2025 roku nie były wypłacane odsetki za opóźnienie z tytułu nieterminowej wypłaty ekwiwalentu, a żaden z prokuratorów nie wystąpił z wnioskiem o wypłacenie takich odsetek.

NIK wskazuje, że ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy powinien zostać wypłacony w dniu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy.

(akta kontroli tom II str. 294-300)

9. Dysponent części 88 należycie sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu, o których mowa w art. 175 ustawy o finansach publicznych. Dysponent analizował zgodność wydatków z planowanym przeznaczeniem oraz prawidłowość wykorzystania środków finansowych (w tym zakres zrealizowanych zadań) przez jednostki podległe. W 2025 r. przeprowadził łącznie 18 kontroli dot. m.in. prawidłowości wydatkowania środków publicznych w powiązaniu z przygotowaniem i realizacją wybranych zamówień publicznych, poprawności sporządzania dokumentacji dotyczącej wydatków w zakresie usług i dostaw, oceny procesu windykacji należności, a także czynności nadzoru w zakresie stanu realizacji robót budowlanych, w wyniku kontroli formułowano zalecenia, które były realizowane przez kontrolowane jednostki podległe. Cztery kontrole obejmowały weryfikację poprawności sporządzania wybranych sprawozdań budżetowych oraz terminowość ich przekazania do dysponenta nadrzędnego, nie stwierdzono uchybień lub nieprawidłowości.

(akta kontroli tom II str. 11-71, 410-421)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Realizacja budżetu państwa w części 88 - Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury odbywała się zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych. Objęte badaniem wydatki jednostki kontrolowanej zostały zrealizowane w ramach planu finansowego i rzeczowego jednostki na zadania podejmowane dla osiągnięcia założonych celów.

2. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2025 r. przez dysponenta części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury i sprawozdań jednostkowych Prokuratury Krajowej:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 88 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli tom II str. 341-421)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

V. Uwagi i wnioski

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹⁷ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

¹⁷ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Warszawa, dnia 16 kwietnia 2026 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Jacek Kozłowski

/podpisano elektronicznie/